

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhân** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **12.10.2026**

İskender

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yayımladığı işkolu istatistikleri ile Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) sigortalı işçi verileri arasında ortaya çıkan ciddi tutarsızlıklar, işçilerin sendikalaşma ve toplu iş sözleşmesi haklarının tartışmalı istatistikler üzerinden engellenip engellenmediği sorusunu gündeme getirmiştir.

BirGün gazetesi yazarı Prof. Dr. Aziz Çelik'in 5 Ekim 2026 tarihinde yayımlanan "Parça yine bütünü aştı: Bakanlık verileri şüpheli!-2" başlıklı yazısında ortaya koyduğu verilere göre, Temmuz 2026 itibarıyla SGK'nin çırak, stajyer ve kursiyerler hariç açıkladığı 4/1-a kapsamındaki sigortalı sayısı 17 milyon 627 bin 578 iken Bakanlığınızın işkolu istatistiklerinde açıkladığı işçi sayısı 17 milyon 630 bin 735'tir. Bakanlığınızın açıkladığı işçi sayısı, esas alınması gereken SGK sigortalı sayısından 3 bin 157 kişi fazladır.

Üstelik SGK verileri içerisinde yer almakla birlikte işçi sendikalarına üye olamayacak hükümlü ve tutuklular ile işveren vekilleri gibi gruplar dikkate alındığında, Bakanlığınızın açıkladığı işçi sayısının sendikalaşabilir işçi sayısını aşan bölümünün çok daha yüksek olabileceği belirtilmektedir. Söz konusu çalışmada, ceza infaz kurumlarında istihdam edilen hükümlü ve tutuklulara ilişkin yaklaşık veriler kullanıldığında farkın 80 bin kişiye ulaştığı, işveren vekillerinin de hesaba katılması hâlinde daha da büyüyebileceği ifade edilmektedir.

Veriler arasındaki farklılık yalnızca Temmuz 2026 ile sınırlı değildir. Ocak 2023 ile Temmuz 2026 arasında SGK'nin açıkladığı sigortalı işçi sayısı 725 bin 784 kişi, yani yüzde 4,3 artarken Bakanlığınızın işkolu istatistiklerindeki işçi sayısı 1 milyon 467 bin 195 kişi, yani yüzde 9,1 artmıştır. Aynı dönemde Bakanlığın açıkladığı işçi sayısındaki artış, SGK verilerindeki artışı 741 bin 411 kişi aşmıştır.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 41'inci maddesi uyarınca işkolu istatistikleri hazırlanırken SGK'ye yapılan işçi bildirimleri esas alınmaktadır. Buna rağmen SGK kayıtlarından türetilmesi gereken işçi sayısının, açıklanamayan biçimde SGK sigortalı

sayısını aşması ve aynı dönemde iki kurumun açıkladığı artış oranlarının ciddi biçimde farklılaşması, istatistiklerin hangi yöntemle hazırlandığının açıklanmasını zorunlu kılmaktadır.

6356 sayılı Kanun'da yer alan yüzde 1 işkolu barajı nedeniyle sendikaların toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi, Bakanlığınızın açıkladığı toplam işçi sayısına bağlıdır. İşkolundaki toplam işçi sayısının gerçekte olması gerekenden yüksek hesaplanması hâlinde sendikaların üyelik oranı düşmekte, toplu iş sözleşmesi yetkisi kazanabilmeleri için gereken üye sayısı fiilen yükselmektedir.

Nitekim Temmuz 2026 verilerine göre Güvenlik-Sen'in 29, Bağımsız Maden-İş'in ise 63 üye eksikliği nedeniyle yüzde 1 işkolu barajının altında kaldığı belirtilmektedir. Bazı sendikaların yüzde 0,97, yüzde 0,98 ve yüzde 0,99 gibi oranlarla barajı geçememesi, Bakanlık istatistiklerinde ortaya çıkan farklılıkların işçilerin sendikal hakları açısından ne kadar ciddi sonuçlar doğurabileceğini göstermektedir.

İşçilerin örgütlenme ve toplu iş sözleşmesi haklarının önündeki engellerin kaldırılması için Emek Partisinin öncülüğünde yürütülen **"Barajsız sendika, yasaksız grev, güvenceli iş" kampanyası** kapsamında işçiler, sendika temsilcileri, hukukçular ve akademisyenlerin katkılarıyla bir kanun teklifi hazırlanmıştır.

On binlerce işçinin imzasıyla desteklenen bu çalışma sonucunda, tüm muhalefet partilerinden milletvekillerinin katılımıyla **2/3163 esas numaralı "İş Kanunu, İş Mahkemeleri Kanunu, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve İcra İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"** 16 Haziran 2025 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Teklif; işçilerin sendikal örgütlenmesinin önündeki baraj ve engellerin kaldırılmasını, toplu iş sözleşmesi hakkının güçlendirilmesini, grev hakkının etkin biçimde kullanılmasını ve işverenlerin keyfi işten çıkarmalarına karşı iş güvencesinin geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Ancak söz konusu teklif, TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda beklemektedir.

İşçilerin doğrudan katılımıyla hazırlanan ve muhalefet partilerinin ortak desteğiyle Meclis gündemine taşınan bu teklifin yasalaşması gerekirken sendikaların toplu iş sözleşmesi yetkilerinin açıklanamayan istatistik farklılıkları ve yüzde 1 işkolu barajı nedeniyle engellenmesi kabul edilemez.

İşçilerin sendika seçme, örgütlenme, toplu pazarlık ve grev hakları, Bakanlığın nasıl hesaplandığı açıklanmayan istatistiklerine ve sendikal barajlara bağlı olmamalıdır.

Bakanlığınız, öncelikle işkolu istatistiklerindeki ciddi farklılıkların nedenlerini açıklamak, bu farklılıkların sendikaların yetki durumları üzerinde herhangi bir hak kaybına yol açıp açmadığını ortaya koymak ve ortaya çıkmış olabilecek hak kayıplarını gidermekle yükümlüdür.

Bu bağlamda;

1. Temmuz 2026 işkolu istatistiklerinde açıklanan 17 milyon 630 bin 735 işçi sayısının, SGK'nin çırak, stajyer ve kursiyerler hariç açıkladığı 17 milyon 627 bin 578 sigortalı sayısından 3 bin 157 kişi fazla olmasının nedeni nedir? Bakanlığınız bu işçi sayısını hangi veri kaynaklarına ve hangi hesaplama yöntemine dayanarak belirlemiştir?
2. Ocak 2023 ile Temmuz 2026 arasında SGK verilerine göre sigortalı işçi sayısı 725 bin 784 kişi artarken Bakanlığınızın açıkladığı işçi sayısı neden 1 milyon 467 bin 195 kişi artmıştır? İki veri serisinin artışları arasındaki 741 bin 411 kişilik farkın gerekçesi nedir? Mevzuatta herhangi bir değişiklik yapılmadığı hâlde bu farklılık nasıl ortaya çıkmıştır?
3. Bakanlığınızın işkolu istatistikleri hazırlanırken çırak, stajyer, kursiyer, ceza infaz kurumlarında çalıştırılan hükümlü ve tutuklular ile işçi sendikalarına üye olamayacak işveren vekilleri toplam işçi sayısından çıkarılmakta mıdır? Bu grupların Ocak 2023'ten itibaren her istatistik dönemindeki sayıları kaçtır?
4. Temmuz 2023'ten itibaren Bakanlık ve SGK verileri arasındaki farkın olağanüstü biçimde azalmasının, bazı dönemlerde ise Bakanlık verilerinin SGK verilerini aşmasının nedeni nedir? SGK'den alınan veri setinde, veri kesim tarihinde, kayıtların eşleştirilmesinde veya hesaplama yönteminde herhangi bir değişiklik yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu değişiklikler hangi tarihlerde, hangi gerekçelerle gerçekleştirilmiştir?
5. Bakanlığınız işkolu istatistiklerindeki söz konusu tutarsızlıklar hakkında herhangi bir idari inceleme veya denetim başlatmış mıdır? Başlatılmışsa sonuçları nelerdir? Başlatılmamışsa nedeni nedir?
6. Temmuz 2026 işkolu istatistiklerine göre yüzde 1 işkolu barajının altında kalan sendikalar hangileridir? Bu sendikaların üye sayıları, işkolundaki toplam işçi sayılarına göre üyelik oranları ve barajı aşabilmeleri için gereken ilave üye sayıları kaçtır? Bir önceki istatistik döneminde barajı aşmış olmasına rağmen son istatistiklerle barajın altında kalan sendika bulunmakta mıdır?
7. Güvenlik-Sen'in 29, Bağımsız Maden-İş'in 63 üye eksikliği nedeniyle yetki barajının altında kaldığı dikkate alındığında, Bakanlığınızın işkolu istatistiklerindeki olası hesaplama hatalarının bu sendikalar başta olmak üzere diğer sendikaların toplu iş sözleşmesi yetkilerini etkileyip etkilemediği araştırılmış mıdır? Hatalı veri kullanılması nedeniyle yetki kaybı yaşandığı tespit edilirse işçilerin ve sendikaların uğradığı hak kayıpları nasıl giderilecektir?
8. İşkolu istatistiklerinin hazırlanmasında kullanılan verilerin ve hesaplama yöntemlerinin sendikaların, bilim insanlarının ve kamuoyunun denetimine açılması için herhangi bir çalışma yürütülmekte midir? Bakanlığınız, SGK verileri ile işkolu istatistikleri arasındaki farklılıkların bağımsız denetimini sağlamayı ve işkolu bazındaki ayrıntılı verileri kişisel verilerin korunması koşuluyla paylaşmayı planlamakta mıdır?
9. İşçilerin sendika seçme ve toplu iş sözleşmesi haklarının kullanımını sınırlayan yüzde 1 işkolu barajının kaldırılması yönünde Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır? İşkolu barajının, sendikal örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkı bakımından yarattığı sonuçlara ilişkin herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır?

10. Emek Partisinin öncülüğünde yürütülen “Barajsız sendika, yasaksız grev, güvenceli iş” kampanyası sonucunda on binlerce işçinin imzasıyla ve muhalefet partilerinin ortak desteğiyle 16 Haziran 2025 tarihinde TBMM’ye sunulan 2/3163 esas numaralı kanun teklifinin yasalaşması konusunda Bakanlığınızın tutumu nedir? İşkolu barajlarının kaldırılmasını, grev hakkının önündeki engellerin giderilmesini ve iş güvencesinin güçlendirilmesini amaçlayan bu teklife ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir değerlendirmesi veya çalışması bulunmakta mıdır?

11. İşçilerin örgütlenme ve toplu iş sözleşmesi haklarını doğrudan etkileyen Bakanlık istatistiklerindeki ciddi tutarsızlıklar ortadayken, on binlerce işçinin imzasıyla Meclise taşınmış söz konusu kanun teklifinin komisyon gündemine alınması ve yasalaştırılması yönünde Bakanlığınız herhangi bir girişimde bulunacak mıdır? İşçilerin sendika seçme, toplu pazarlık ve grev haklarını baraj ve yasaklarla sınırlandıran mevcut düzenlemelerin değiştirilmesi için hangi somut adımlar atılacaktır?

12. Sendikal hakları doğrudan etkileyen işkolu istatistiklerinde hata veya usulsüzlük bulunduğu tespit edilmesi hâlinde, bu işlemlerden sorumlu kamu görevlileri hakkında idari inceleme başlatılacak mıdır? Hatalı istatistikler nedeniyle işçilerin toplu iş sözleşmesi hakkından yoksun kalmasının önlenmesi ve hak kayıplarının giderilmesi için hangi tedbirler alınacaktır?